

Gratis munhälso- bedömning och Nödvändig tandvård

till samma kostnad som din övriga
hälso- och sjukvård

Det ska vara skönt att leva

Du som behöver omfattande vård och omsorg i din vardag har rätt till munhälsobedömning och N-tandvård. Det är rådgivning om hur din mun bör skötas på bästa sätt – samt förebyggande och nödvändig tandvård när du behöver det. Målet är att du ska kunna äta och tala, slippa ha ont i munnen.

Munhälsobedömning – helt gratis hemma hos dig

En gång om året kan en tandhygienist komma hem till dig och titta på dina tänder för att ge tips och råd om din munhygien. Den här munhälsobedömningen kan inte ersätta regelbundna undersökningar hos din tandläkare – men den kan upptäcka ditt behov av nödvändig tandvård i tid.

Nödvändig tandvård kallas för N-tandvård

Du har rätt till en årlig undersökning och bastandvård som förebyggande behandling, åtgärder som lagning, rotfyllning, utdragning samt avtagbara proteser vid behov. Och det är ditt allmäntillstånd som avgör hur stora insatser som är lämpliga. Ofta får tandvården inriktas på att hålla dig fri från allvarliga och sjukliga förändringar i munnen – för att du ska slippa smärta och obehag. Du får själv välja tandläkare.

Du betalar som för din övriga sjukvård

När du har Särskilt tandvårdsstöd betalar du lika mycket för din tandvård som för övrig sjukvård. Och det är samma frikort som gäller. Du får alltså räkna samman vad du betalar för N-tandvård och för dina besök hos läkare, sjukgymnast med flera. Aktuella patientavgifter finns på 1177.se – välj Västra Götalands regionen. När du fyllt 85 år betalar du ingen avgift alls.

Du ska kunna legitimera dig

Mottagningen ska kontrollera din rätt till N-tandvård vid varje besök. Om du inte har en giltig ID-handling, måste den som följer med dig kunna intyga vem du är.

Vanliga frågor om N-tandvård

Är det bara äldre personer som kan få munhälsobedömning och N-tandvård?

– Du kan få ett intyg om N-tandvård från och med det år du fyller 20. Det avgörande är om du behöver omfattande vård och omsorg dagligen eller om du har ett beslut enligt LSS. När du har ett intyg om N-tandvård är det främst ditt allmäntillstånd som avgör vilken behandling som är lämplig för dig.

Får jag behålla min egen tandläkare som känner mig väl?

– Ja, du får välja den tandläkare du själv önskar.

Är det samma frikort som gäller för både sjukvård och nödvändig tandvård?

– Ja, ditt frikort från hälso- och sjukvården gäller.

Vad kostar det?

– Du betalar samma patientavgifter som i hälso- och sjukvården. När du fyllt 85 år betalar du ingen avgift alls.

Intyg om N-tandvård ges till dig som:

- 1. Bor i särskilt boende** med dagligt behov av stöd och hjälp med personlig vård/omvårdnad. OBS! Personer som är medboende/parboende eller har boendet av trygghetsskäl är inte berättigade till N-tandvårdsintyg, utan bedöms som "Bor i eget boende" enligt nedan.
- 2. Bor i eget boende** med dagligt behov av stöd och hjälp med personlig vård och som vårdas av hemtjänst och/eller hemsjukvård. Nedsättning inom livsområdet personlig vård ska bedömas som svår eller högre enligt ICF (ICF=Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa). Här avses personer med små förbättringsutsikter och därför berörs inte de med enbart behov av dagliga injektioner eller omläggningar, inte heller de med tillfälligt behov av sjukvård eller sjukhusvistelse. Stödinsatser från anhörig/närstående ska räknas med i bedömningen. Personer som har kommunalt hemvårdsbidrag bedöms som personerna ovan. De personer som är berättigade utifrån sina behov men som tackar nej till insats då de saknar sjukdomsinsikt har också rätt till N-tandvårdsintyg.
- 3. Har beslut om insatser enligt LSS, samt har pågående insats** – Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.
- 4. Har kroniska (eventuellt långvariga) psykiska eller fysiska funktionsnedsättningar.** Personer med psykisk funktionsnedsättning saknar ibland sjukdomsinsikt och kännedom om rätten till N-tandvårdsintyg. Ofta ser dock socialtjänst, sjukvård och anhöriga behovet. Då kan N-tandvårdsintyg utfärdas av kommunen. I de fall kommunal insats saknas kan sjukvården identifiera behov, utfärda underlag som styrker funktionsnedsättningen och ansöka om N-tandvårdsintyg. Tandvårdssamordning Koncernkontoret fattar beslut utifrån underlaget.

Personer med fysisk funktionsnedsättning med dagligt behov av stöd och hjälp med personlig vård och som inte har kommunala insatser utan får stöd av anhöriga, närstående med flera, kan ha rätt till N-tandvårdsintyg. Sjukvården identifierar behov, utfärdar underlag som styrker funktionsnedsättningen och ansöker om N-tandvårdsintyg. Tandvårdssamordning Koncernkontoret fattar beslut utifrån underlaget.

Personer som har omfattande assistansersättning via Försäkringskassan har rätt till N-tandvård.

För personer med demenssjukdom ska alltid ett N-tandvårdsintyg utfärdas. Många personer med demens tappar sin tandvårdskontakt. Munhälsan riskerar att snabbt försämrans. Ett N-tandvårdsintyg förbättrar möjligheten till tidiga förebyggande insatser.

Så får du ett intyg om N-tandvård

Om du har stödinsatser genom din kommun behöver du inte själv ansöka om N-tandvårdsintyg. Vänd dig till din kontaktperson i kommunen. Det kan vara din biståndshandläggare, sjuksköterska, LSS-handläggare med flera. Det är din kontaktperson inom kommunen som ansvarar för att du får intyg och varje år erbjuds gratis munhälsobedömning.

Du som inte har stödinsatser genom din kommun får kontakta din läkare som gör en ansökan om N-tandvårdsintyg för dig.

Den nödvändiga tandvården

Du har rätt till behandling som gör att du slipper ha ont, och den ska förbättra din förmåga att kunna äta och tala. Vården ska även bidra till ett godtagbart utseende utan besvärande tandluckor. Och du kan välja den tandläkare du själv önskar.

Ditt allmäntillstånd avgör vilken behandlingsnivå som är lämplig.

Här är några exempel på vad som kan ingå i N-tandvård:

- en undersökning per år
- förebyggande tandvård
- avtagbara proteser
- behandlingar som lagning, rotfyllning och utdragning.

Vissa behandlingar ska godkännas i förväg

N-tandvård ska förhandsbedömas om den riskerar att överstiga vissa belopp per behandlingsår. Det är din tandläkare som skickar en ansökan till Tandvårdssamordning Koncernkontoret, som bedömer om den föreslagna behandlingen och kostnaden kan godkännas enligt reglerna för Särskilt tandvårdsstöd.

Munhälsobedömningen

Du som har intyg om N-tandvård – nödvändig tandvård – blir varje år erbjuden en gratis munhälsobedömning i din egen bostad. Det är en tandhygienist som gör en enklare kontroll av dina tänder och din mun. Du får veta hur din munhygien bör skötas på bästa sätt. Om du brukar få hjälp med munvården av närstående eller vårdpersonal ska de alltid finnas med när munhälsobedömningen görs.

- Om tandhygienisten ser att du behöver tandvård kan du få hjälp att boka en tid hos din tandläkare.
- Du har fortfarande rätt till nödvändig tandvård, även om du tackar nej till att få en munhälsobedömning.
- Vilken tandhygienist du får, beror på vilket område du bor i.
- Tänk på att en munhälsobedömning aldrig kan ersätta regelbundna undersökningar hos din tandläkare.

Musikstund på boendet.

Särskilt tandvårdsstöd

Särskilt tandvårdsstöd ges till personer i vissa utsatta grupper som behöver tandvård till samma kostnad som för övrig hälso- och sjukvård.

- N-tandvård – nödvändig tandvård vid stort behov av omvårdnad
- F-tandvård – vid vissa sjukdomar eller funktionsnedsättning
- S-tandvård – led i sjukdomsbehandling under begränsad tid

Läs mer på 1177.se/Vastra-Gotaland

Välj: Så fungerar vården > Kostnader och ersättningar > Kostnader och ersättningar inom tandvård > Tandvård om du har stort omvårdnadsbehov i dagliga livet